

VII. Kansakoulunjohtokunta.

Kansakoulunjohtokunnan antama kertomus Helsingin kansakoulutoimesta lukuvuonna 1902—1903 on, paitsi etempänä esitettäviä taulullitteitä, suomennettuna näinkuuluva:

Lukuvuoden pituus sekä koulupäivien ja oppituntien luku.

	Syyslukukauden				Kevätlukukauden				Todellisia lukupäiviä, kaikki lupapäivät poisluettuna	Lukuvikkoja, poistuksen joulun, pääsiäis- ja hellunäatonat	Lukutuntia viikossa
	alku		loppu		alku		loppu				
	kun- kausi	päivä	kun- kausi	päivä	kun- kausi	päivä	kun- kausi	päivä			
Varsinaisessa kansakoulussa	Syysk.	1	Joul.	18	Tamm.	8	Touk.	29	36	194	24—32
Laininlyötyjen lasten koulussa	Syysk.	1	Joul.	18	Tamm.	8	Touk.	29	36	194	24
Jatkokoulussa	Syysk.	1	Joul.	18	Tamm.	8	Touk.	29	36	194	36

Kansakoulujen luku ja laatu sekä niiden muutokset.

Helsingin kaupungissa voimassapiti kunta lukuvuonna 1902—1903 seuraavanlaisia kansakouluja: *alempia kouluja*, joissa on kaksi vuosiosastoa, yhteisiä pojille ja tytöille; *ylempiä kouluja* pojille ja samallaisia kouluja tytöille, kumpaisissakin neljä vuosiosastoa; *laininlyötyjen lasten kouluja*, jotka oppimäärältään vastaavat alempaa kansakoulua, sekä edelleen *jatkoluokkia* tytöille. — Alempain koulujen vuosiosastoista oli 46 suomen- ja 32 ruotsinkielistä (lukuvuonna 1901—1902 45 ja 31) sekä 2 vuosiosastoa Wiaporin koulussa kaksikielisiä. — Laininlyötyjen lasten kouluja oli samaten kuin edellisenä lukuvuonna kaksi; toinen ruotsin-, toinen suomenkielinen. — Ylemmillä kouluilla oli: 38 ensimmäistä vuosiosastoa, niistä 11 suomalaista ja 9 ruotsalaista poikia varten sekä 11 suomalaista ja 7 ruotsalaista tyttöjä varten (1901—1902 11, 8, 10, 7); 33 toista vuosiosastoa, niistä 11 suomalaista ja 7 ruotsalaista pojille sekä 8 suomalaista ja 7 ruotsalaista tytöille (1901—1902 9, 7, 9, 7); 26 kolmatta vuosiosastoa, niistä 7 suomalaista ja 5 ruotsalaista pojille sekä 8 suomalaista ja 6 ruotsalaista tytöille (1901—1902 6, 5, 6, 5); 20 neljättä vuosiosastoa, niistä 5 suoma-

laista ja 4 ruotsalaista pojille sekä 6 suomalaista ja 5 ruotsalaista tytöille (1901—1902 6, 5, 6, 5). Viaporin kansakoulussa olivat niinkuin viime lukuvuonnakin kaikki neljä ylemmän koulun vuosiosastoa kaksikielisiä sekä yhteisiä pojille ja tytöille. — Jatkoluokat olivat niinkuin lukuvuonna 1901—1902 kaksi, toinen aiottu ruotsia-, toinen suomeapuhuille tytöille.

Marraskuun 2 p:nä 1902 erosi kuoleman kautta ylemmän ruotsalaisen tyttökansakoulun opettajatar ylioppilas Alma Amanda Markelin.

Opettajiston
muutoksia.

Virkavapaina sairauden tähden ovat olleet vähintään 14 päivän ajan seuraavat opettajat ja opettajattaret: Phebe Wilhelmina Candolin (15 päivää), Anna Maria Colerus (19 p.), Fanny Elisabet Dufva, synt. Lampén (48 p.), Elin Sofia Eriksson, s. Rensvald (30 p.), Aleksandra Wilhelmina Flinck (253 p.), Anna Sofia Frick, s. Luukkonen (35 p.), Laura Emilia Hagan (112 p.), Edit Maria Holm (21 p.), Aleksandra Karppila (18 p.), Erland Kumlander (211 p.), Aleksandra Lagus (58 p.), Iida Aleksandra Lehto, s. Tanner (20 p.), Sofia Albertina Lithenius (41 p.), Berta Sofia Mahlberg (28 p.), Sigrid Naëma Mannström (67 p.), Maria Katarina Molander, s. Tavaststjerna (28 p.), Elisabeth Pellinen, s. Backman (56 p.), Karin Stenius (19 p.), Fanny Helena Tavaststjerna (18 p.), Kristina Elisabeth von Wright (17 p.).

Virkavapaina yksityisten asiain tähden vähintään 14 päivää olivat: Hilda Josefina Auer, synt. Pitkänen (253 p.), Anders Leander Biskop (253 p.), Edla Sofia Biskop, s. Rundqvist (253 p.), Marta Elisabet Bärlund, s. Valkonen (84 p.), Fanny Elisabeth Dufva s. Lampén (91 p.), Elin Sofia Eriksson, s. Rensvald (223 p.), Jenny Elisabet Hedengren (46 p.), Lovisa Katarina Johansson, s. Luoto (15 p.), Jenny Maria Puuska, s. Jaatinen (21 p.) och Victorine Sundwall, s. Crusell (19 p.).

Virkaatoimittavina vähintään 14 päivää olivat: fil. maist. Alma Maria Vilhelmina Andberg (108 p.), rouva Selma Bäcklund, synt. Fredenberg (68 p.), seminarilainen Irene Cajander, s. Enberg (157 p.), seminarilainen Lydia Ekberg, s. Heinström (253 p.), neiti Agnes Ekstam (57 p.), ylioppilas Karl Rafael Englund (253 p.), seminarilainen Anna Maria Frelander (253 p.), seminarilainen Anna Karolina Friman, s. Lundell (183 p.), neiti Ida Hartikainen (33 p.), neiti Hanna Maria Hellsten (122 p.), ylioppilas Emil Henriksson (253 p.), neiti Paula af Heurlin (247 p., 18 viikkotuntia laulussa), neiti Anna Aurora Hyvärinen (232 p.), ylioppilas Heino Arvo Högman (253 p.), ylioppilas Tyra Herlin (46 p.), ylioppilas Pekka Jantunen (251 p.), seminarilainen Hanna Sofia Kronström, s. Holmström (215 p.), neiti Ihanelma Koskinen (20 p.), seminarilainen Fanny Wilhelmina Lager-

ström (246 p.), seminarilainen Agate Lappalainen, s. Devedelazs (36 p.), seminarilainen Otto Vilho Lappalainen (253 p.), seminarilainen Johan Emil Lindroos (253 p.), neiti Dagmar von Nandelstadh (238 p., 24 viikkotuntia laulussa), rouva Johanna Salome Noponen, s. Jarvonen (253 p.), seminarilainen Frans Henrik Bruno Nordling (253 p.), ylioppilas Hilja Amanda Pesonen (253 p.), seminarilainen Ida Pälsi, s. Hällfors (57 p.), seminarilainen Aliina Reiman, s. Kaksonen (245 p.), neiti Elsa Maria Sanmark (36 p.), seminarilainen Juho William Sippola (253 p.), seminarilainen Selma Gustava Sippola, s. Allén (133 p.), ylioppilas Saima Solstrand (16 p.), ylioppilas Mildred Stadius (253 p.), seminarilainen Ernst Emanuel Stenfelt (253 p.), neiti Fanny Sandström (234 p.), neiti Olga Suninen (19 p.), neiti Amanda Sofia Wahlman (23 p.), neiti Hanna Sofia Veisell (16 p.), rouva Aina Weissmann, s. Leistén (251 p.), seminarilainen Gerda Winsten (57 p.) ja ylioppilas Gärda Öhberg (189 p.).

Vakinaisiksi opettajattariksi otettiin vuonna 1902 syyskuun 29 p:nä annetuilla vahvistuskirjoilla: Elin Aleksandra Enberg, Aino Hulda Adèle Haapio, Laura Emilia Hagan, Hilma Josefina Kjellin, Hildur Charlotta Wilhelmina Lindeqvist, Anna Wilhelmina Lindman, Hanna Amalia Paqvalén, Ingrid Gabriella Renfors, Anna Ilma Tavaststjerna ja Olga Aleksandra Ärt.

Kokouksessa toukokuun 6 p:nä 1903 otti kansakoulunjohtokunta apulaisopettajiksi ja -opettajattariksi seuraavat: Oulun kaupungin lukkarin Karl August Bäckmanin, Helsingin kaupungin kansakoulujen v. t. opettajattaren Fanny Wilhelmina Lagerströmin, Wiipurin pitäjässä olevan Saarelan kansakoulun opettajan Aleksis Lindholmin, Tyrvään Sammeljoen kansakoulun opettajan Kaarle Henrik Paasikallion, Helsingin kaupungin kansakoulujen v. t. opettajattaren Aliina Maria Reimanin, s. Kaksonen, Helsingin kaupungin kansakoulujen v. t. opettajat Juho William Sippolan ja Ernst Emanuel Stenfeltin sekä Pyhäjärvellä olevan Karkkilantehtaan kansakoulun opettajan Nestor Wirtasen.

Oppilasten käytös ja terveydentila.

Oppilasten käytös voidaan katsoa olleen suunnille samallinen kuin edellisinä lukuvuosina. Kolmessa tapauksessa on asianomainen opettaja tarkastajan suostumuksella rangaissut poikia raakuudesta ja näpistelystä ruumillisella kurituksella. Kaksikymmentä kansakouluihin sisäänkirjoitettua oppilasta jätettiin lukuvuoden kuluessa kodissa vallinneiden epäkohtain, näpistelystä tai uudistetun poissaolon johdosta Kasvatuslautakunnan huostaan ja siirrettiin sen toimesta maalla oleviin Helsingin kaupungin kasvatuslaitoksiin.

Lukuisain tuhkurintapausten johdosta oli kolme alemman kansakoulun osastoa Antinkadun varrella N:o 13 olevasta kouluhuoneistosta suljettuina kolme päivää ennen pääsiäislomaa.

Kauppaneuvoksenrouva A. Sinebrychoff antoi ystävällisesti 272 kapp. vaatteita jouluksi jaettaviksi kansakoulujen köyhimmille oppilaille.

Lahjoja ja palkintoja.

Aleksander II:n stipendirahastosta, Helsingin säästöpankin ja Helsingin anniskeluosakeyhtiön rahastoista pantiin kevätlukukauden lopussa säästöpankkirjoille 47:lle ylemmstä kansakoulusta päästetylle oppilaalle kaikkiaan 3,000 markkaa, jaettuina 50—200 markan apurahoiksi. — Aurora Demidoffin myötäjaisrahastosta jaettiin 21 p:nä marraskuuta toimeenpannussa koulujuhlissa 500 markan myötäjaiskirjat neljälle ylemmstä kansakoulusta päästetylle tytölle. — K. H. Renlundin stipendirahaston korkovaroista antoi Kansakoulunjohtokunta kokouksessaan 8 p:nä joulukuuta 8 300 markan stipendiä neljälle miespuoliselle ja neljälle naispuoliselle oppilaalle, jotka oli päästetty ylemmstä kansakoulusta kevätlukukaudella 1902. Korot Karl Magnus Kullmanin rahastosta on lahjoituskirjan määräyksen mukaan maksettu Helsingin kansakoulujen opettaja- ja opettajatar-yhdistyksen asettamalle hallitukselle, joka toimeenpanee ja valvoo kansakoulunoppilasten kesäsiirtoloita.

Kansakoulunjohtokuntaan kuului lukuvuonna 1902—1903 professori F. Gustafsson, puheenjohtaja, arkkitehti Th. Höijer, lehtori Elis Lagerblad, sihteeri, kauppias A. L. Mellin, dosentti Hugo Pipping ja professori K. R. Wahlfors, Kaupunginvaltuuston valitsemina, sekä johtajatar Sofia Streng, kansakoulujen opettajakunnan valitsema. Vuorossa johtokunnasta eroamaan lukuvuoden lopussa olivat professorit Gustafsson ja Wahlfors, ja Kaupunginvaltuusto valitsi jäseniksi professori K. R. Wahlforsin sekä asessori N. B. Grotenfeltin, sittenkuin professori Gustafsson oli pyytänyt että häntä ei uudestaan valittaisi.“

Kansakoulunjohtokunta